

Становище

За присъждане на образователната и научна степен „ доктор “.

Професионално направление: 1.2. Педагогика .

Научна специалност :Теория на възпитанието и дидактика / начална училищна педагогика/

Кандидат: Лилия Стоянова Стоянова, разработила дисертационен труд на тема „ Интерактивно обучение по математика в началния етап на образование чрез използване на информационни технологии “ с научен ръководител доц. д-р Димитър Димитров

Автор на становището: Татяна Борисова Ненкова, доцент д-р в СУ “Св. Кл. Охридски”- ФНПП

От представената автобиография се вижда, че Лилия Стоянова е завършила ОКС магистър по начална педагогика през 1985 г. във ВПИ, Благоевград; магистър по право през 2002 г. в ЮЗУ; 2-ри и 1-ви клас квалификация в СУ. Има повече от 25 години преподавателска дейност, от които 10 години като начален учител, 18 години като директор на училище, 6 години като научен сътрудник във ВПИ, Благоевград, хоноруван преподавател във ВУАРР / Колеж по икономика и управление- Благоевград/, участия в конференции и семинари. Богатият педагогически опит на Лилия Стоянова се допълва с непрекъснато развитие и усъвършенстване на професионалните ѝ умения, за което свидетелстват множеството сертификати за участие в различни форми за повишаване на квалификацията.

От приложената автобиография се вижда, че Лилия Стоянова има опит и като преподавател във ВУЗ, като ръководител на проекти, владее на различно ниво три езика-руски, френски, английски, добри компютърни умения, членува в различни професионални организации, получава множество отличия и награди.

Докторантката има 9 публикации по темата на дисертационния труд, от които две под печат и една на чужд език / в сборник, издаден в Беларус/. Освен това е автор на 15 други публикации. Автор е и на ръководства и учебни материали / общо 29 /. Публикациите коректно са представени в отделно книжно тяло. Тази богата публикационна дейност е безспорен плюс за докторантката и я представя като един успешно развиващ се изследовател.

Докторантката представя за обсъждане дисертационен труд в обем от 222 стр., приложения в обем от 40 стр., автореферат в обем от 47 стр., СД с Powerpoint презентация на дисертационното изследване.

Авторефератът е разработен според изискванията. Представя синтезирано и обобщено цялостното дисертационно изследване. Очертана е актуалността на проблема, представени са обектът, предметът, целите, задачите на изследването и хипотезата, етапите на изследването, методологията и методите на изследването. В автореферата е отразена най-важната част от информацията, заложена в трите глави на дисертационния труд, като вербалното изложение е подкрепено от достатъчен и адекватен илюстративен материал, включващ таблици, схеми, диаграми, извадки от мултимедийни продукти. Анализът на резултатите е представен в адекватна форма, направени са изводи и препоръки. Очертани са научните приноси на дисертационното изследване, представени са публикациите / общо 9 бр./ по темата на дисертационния труд.

Както вече отбелязах дисертационното изследване е представено в обем от 222 страници и е структурирано в увод, три глави, изводи и обобщения, заключение, научно-теоретични и научно- приложни приноси, приложения в отделно тяло и литература, включваща 153 източника, от които 91 на кирилица и 62 – на латиница, като по-голямата част от тях са Интернет източници, посочени са и 34 мултимедийни уроци.

В Увода докторантката разкрива актуалността и значимостта на изследвания проблем в теоретичен и в практически план. Ясно и точно са определени параметрите на изследването- обект, предмет, цели, задачи, хипотеза. Представена е синтезирано методологията и методиката на изследването.

В първата глава от дисертационния труд са представени и анализирани различни виждания у нас и в други страни, свързани с нормативната и методическата осигуреност на интерактивното обучение. Докторантката показва много добро познаване на проблема в аспекта, в който го разглежда в първата част на тази глава – институционална и държавна политика, нормативна база. Във втората част на първата глава са анализирани задълбочено психолого-педагогическите аспекти на въпроса за същността на интерактивното обучение като необходим фактор в съвременния урок по математика в началните класове.

Във втората глава докторантката представя структурно-функционален модел за интерактивно обучение по математика в 3. клас с използване на информационни технологии. В тази глава са анализирани основните дидактически принципи, методи на обучение, средства на обучение, организационни форми, но всичко е преосмислено от гледна точка на интерактивното обучение по математика чрез информационни технологии. Докторантката показва умение да вплете традиционната и иновационната методика, което позволява извеждането на модел за интерактивно обучение чрез взаимодействие на традиция и иновация в методически аспект.

В третата глава е представено самото експериментално обучение по математика, осъществено в трети клас. Подробно е описан разработения инструментариум за експерименталната част, трите етапа на педагогическия експеримент – констатиращ, обучаващ и заключителен; изведени са показателите на експерименталното изследване, определен е

кръга от знания и умения по математика, при които се прилага разработения модел. Анализът на резултатите включва обработката и интерпретацията на богат емпиричен материал: анкети с учители, анализ по показателите от обучаващия експеримент, направени са обосновани изводи, изведени са препоръки.

Достоинствата на дисертационния труд, според мен, могат да се очертаят в два аспекта – в теоретичен и в практически.

В теоретичен план, докторантката обогатява и задълбочава развитието на педагогическата и методическата интерпретация на проблема за интерактивното обучение на учениците от начална училищна възраст по предмета математика. Нейното изследване определено е актуално и значимо за теорията. Разработеният и апробиран модел в условията на педагогическия експеримент показва уменията на Лилия Стоянова да търси решения на съвременни проблеми с научни средства, като залага на връзката и взаимодействието между традицията и иновацията. Извършена е обемна съдържателна работа, интерпретиран е богат емпиричен материал, който води до иновативен подход в реализирането на целите и задачите на обучението по математика. Заслужава висока оценка и нейното умение да систематизира концептуално материала, да го подчини на основната цел на изследването.

В практически план, докторантката обогатява методиката на обучението на ниво учебна програма и на ниво урок, което също е приносен момент.

Какви въпроси имам към докторантката ?

Какви са основанията да се осъществи експерименталната работа само в трети клас? Какви са гаранциите, че разработеният модел ще проработи във всички класове на началния етап и какви са очакванията на докторантката за евентуалната модификация на модела – в каква посока?

Има ли евентуални негативни страни от прилагането на мултимедийни продукти във всеки урок по математика?

В заключение мога да кажа, че дисертационният труд има необходимите достойнства на научно изследване и на Лилия Стоянова Стоянова може да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

30.04.2013 г.

доц.д-р Татяна Борисова Ненкова

Гр.София

Подпис /...../